

مبانی اجتهادی بسیار قوی برای فتوای حرمت سلاح هسته ای مقام معظم رهبری می توان ارائه داد

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) صبح امروز در همایش ملی فقه هسته ای با بیان اینکه با صدور فتوای حرمت سلاح هسته ای چه بسا در وهله اول به ذهن بسیاری...

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) صبح امروز در همایش ملی فقه هسته ای با بیان اینکه با صدور فتوای حرمت سلاح هسته ای چه بسا در وهله اول به ذهن بسیاری از فقها این گونه می آمد که این فتوا عنوان سیاسی و مقطعی دارد، گفت: با بررسی موضوع دیدیم که می توان مبانی اجتهادی بسیار قوی برای این فتوا ارائه داد.

به گزارش خبرنگار مهر، آیت الله محمدجواد فاضل لنکرانی از اساتید حوزه و رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) در همایش ملی فقه هسته ای که صبح امروز 30 بهمن ماه در سازمان انرژی اتمی برگزار شد به ارائه سخنرانی خود با عنوان «تولید و استفاده از سلاح های کشتار جمعی از دیدگاه فقه اسلامی» پرداخت و گفت: از حدود 2 سال پیش که فتوای مقام معظم رهبری درباره حرمت به کارگیری سلاحهای هسته ای مطرح شد ما با دوستان خود در مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) در این خصوص جلساتی را تشکیل دادیم تا ببینیم مبانی فقهی این فتوا چیست؟ چرا که این موضوع جدید بود و تا آن زمان بدان پرداخته نشده بود و چه بسا در وهله اول به ذهن بسیاری از فقها این گونه می آمد که این فتوا عنوان سیاسی و مقطعی دارد اما با بررسی موضوع دیدیم که می توان مبانی اجتهادی بسیار قوی برای این فتوا ارائه داد.

وی به برخی از ابعاد فقهی فتوای مقام معظم رهبری اشاره کرد و گفت: سلاحهای کشتار جمعی دو خصوصیت دارد: یکی اینکه به دایره نظامیان محدود نمی شود بلکه افراد گسترده ای از غیرنظامیان را در بر می گیرد و دوم اینکه این سلاحها متوقف در میدان و زمان جنگ نیستند و ممکن است بر نسلهای بعدی اثر تخریبی خود را بگذارند و در این سخنرانی می خواهیم ببینیم که اصلاً اسلام اجازه تولید و انباشت و بکارگیری این سلاحها را با این خصوصیات می دهد و یا خیر؟ نکته دوم این است که توهم نشود ما می خواهیم روی عناوین ثانویه مثل مصالح مقطعی و یا معاهدات پیش برویم بلکه می خواهیم ببینیم آیا اسلام اجازه تولید چنین سلاحهایی که ایجاد ناامنی دایمی برای جمع بشریت را می کند را می دهد یا خیر؟

آیت الله فاضل لنکرانی افزود: ما هم از دیدگاه عقلی و هم دیدگاه قرآن و روایات روشن خواهیم کرد که چنین سلاحی ممنوع است. ما بر اساس عقل مباحث فقهی مان را یا با ملاک ظلم و یا فساد می سنجیم، سلاح کشتار جمعی موجب ظلم است. اساساً همین که ایجاد رعب در دنیا می کند خود مصداق ظلم است.

وی در ادامه به مبانی قرآنی موضوع مورد بحث اشاره کرد و گفت: ما در قرآن سه طیف آیات داریم که باید مورد مذاقه قرار گیرد. یک بخش آیاتی است که مسلمانان و حاکمان مسلمین را موظف می کند جامعه مسلمین از نظر قوا و سلاح همیشه در اوج باشند که آیه «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ» (آیه 60 سوره انفال) که دلالت بر وجوب داشتن سلاح دارد. بر اساس دیگر آیات قرآن هر نوع سلاحی را جامعه اسلامی اجازه دارد تهیه کند اما در مقابل این آیات دیگری هستند که برای این مساله ضابطه ارائه شده است مثل آیه «وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ» (آیه 190 سوره بقره) که در تفسیر به منع کشتار زنان، پیران و ... تصریح دارد ولی تفسیر کلی این است که نباید در جنگ کار شما مصداقی برای اعتداء باشد. جنگ اعتدائی در واقع برای نجات بشر از کفر است نه برای قدرت طلبی و کشورگشایی است. این آیات مقید بر آیاتی مثل «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ» هستند یعنی خود را مجهز کنید اما به سمت ظلم و اعتداء نروید.

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار(ع) تصریح کرد: علاوه بر این آیات، قرآن کریم آیاتی دارد که دلالت بر این می کنند که فساد در زمین حرام است مثل آیه «وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْقَسَادَ» (آیه 205 سوره بقره) اسلام اجازه فساد را در روی زمین نمی دهد. آن طور که متخصصان بیان کردند آن چه در ژاپن اتفاق افتاد با آن چه که الان موجود است قابل مقایسه نیست یعنی ابرقدرت ها به اندازه 10 هزار برابر سلاح اتمی برای تخریب در نظر گرفته اند، آیا اینها مصادیق افساد نیست؟ آیا اسلام اجازه می دهد که ما هم مثل آنها از این سلاحها استفاده کنیم؟

وی افزود: در این صورت کدام بشر باقی می ماند که اسلام او را هدایت کند. در واقع ما به دنبال هدایت جهانی هستیم نه نابودی جهانی. برخی عنوان می کنند که بر اساس آیه «الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنْ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ» (آیه 204 سوره بقره) قرآن ما را به مقابله با کفار فراخوانده است، لذا از این آیه می توان برای داشتن سلاح هسته ای استفاده کرد اما پاسخ این است که آیاتی که بر حرمت افساد بر زمین تصریح دارد در این آیه شریفه حکومت دارد. در واقع مقابله به مثل بکنید اما به شرطی که موجب فساد نشود.

وی تأکید کرد: قرآن می گوید اگر دشمن از شما پناه خواست به او مهلت دهید. حتی در روایات آمده است که وقتی پیامبر گروهی را برای جنگ می فرستادند جلسه ای برای فرماندهان و سربازان می گذاشتند و تأکید می کردند که آنها حق ندارند کودکان، زنان، پیران و ... را بشکند. مسلمانان حتی حق ترساندن زنان و فرزندان کنار آنها را هم ندارند و حتی اگر زنها به کفار یعنی همسرانشان کمک می کنند حق کشتار آنها را نداریم.

آیت الله فاضل لنکرانی در پایان سخنان خود تصریح کرد: فتوای رهبری یک حرکت اجتهادی را در حوزه ها ایجاد کرد. باید

اذعان کنیم که این فتوا گروه ها و مراکز پژوهشی و محققان را وارد حوزه پژوهشی کرد همان گروه که فتاوی حضرت امام(ره) برخی از مباحث را در حوزه احیا نمود.